

НАУКОВА
ФІЛОЛОГІЧНА
ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛОГОС»

Міжнародна науково-практична конференція

«МОВА У СВІТЛІ КЛАСИЧНОЇ СПАДЩИНИ ТА СУЧАСНИХ ПАРАДИГМ»

10-11 березня 2017 р.

м. Львів

СЕКЦІЯ 5. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Андрощук К. М.
викладач кафедри мовознавства
Вінницький національний технічний університет
м. Вінниця, Україна

ВИКОРИСТАННЯ КРАСЗНАВЧИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КРАЇНОЗНАВСТВО» СТУДЕНТАМИ-ІНОЗЕМЦЯМИ

Процес вивчення іноземних мов на сучасному етапі є невіддільним від ознайомлення іноземних студентів нефілологічного профілю з країною, мова якої вивчається, з її географічним положенням, територіальним поділом, історією, сучасним геополітичним положенням, звичаями, традиціями і, звичайно ж, культурним надбанням. На думку І.П. Дроздової, такі знання «однаково значущі для придбання міцних теоретичних знань про країну мови, що вивчається, так і для фонової підтримки іншомовної мовленнєвої діяльності іноземних студентів» [3, с. 102].

Саме з цією метою у вищих навчальних закладах для студентів-іноземців введено навчальну дисципліну «Країнознавство». Основною метою цього курсу є формування й розвиток комунікативної компетенції, тобто здатності особистості здійснювати міжкультурне спілкування на основі засвоєних мовних і соціокультурних знань, мовленнєвих навичок і комунікативних умінь, сукупності її складових – мовленнєвої, мовної, соціокультурної, компенсаторної й навчально-пізнавальної компетенції [3, с. 104]. Він призначений допомогти адаптуватися іноземним студентам в українськомовному соціокультурному середовищі й підготувати цих студентів до побутового та професійного спілкування з викладачами, колегами та ін.

Специфіку країнознавства як окремої навчальної дисципліни досліджували Л.М. Бондаренко, Є.М. Верещагін, І.П. Дроздова, Г.В. Елизарова, О.О. Коломінова, В.Г. Костомаров, Ю.Г. Машбиць, О.О. Паршикова, М.М. Рижков, В.В. Сафонова, Л.П. Халяпіна та ін.

У своїй праці вони утвердили думку, що вивчення іноземної мови неможливе без знайомства з її країною, опрацювали методичні засади вивчення країнознавчих тем, розробили методичні рекомендації щодо вивчення країнознавства як окремої дисципліни.

Але питання залучення інформаційних технологій у процесі вивчення курсу «Країнознавство» залишилося недостатньо висвітленим, що й зумовлює актуальність нашої статті, метою якої є огляд красназавчих Інтернет-ресурсів та

з'ясування специфіки їх використання у процесі вивчення дисципліни «Країнознавство» студентами-іноземцями.

Використання новітніх освітніх інформаційно-комунікативних технологій на сьогодні є неонов'язковим, але досить зручним методом комунікації як для педагога, так і студентів, адже багато бібліотечних установ або ж просто Інтернет-волонтери провели значну роботу з оцифрування численних томів книг від громіздких енциклопедій до відомих художніх творів. А ще не слід забувати і про аудіо-, фото- та відеофонди, яких у всевітній мережі не злічити.

Сучасні краєзнавці використовують Інтернет-простір для швидкого подання інформації у вигляді блогів, фото- та відеорепортажів, які можуть проводитись як у день експедиції, так і взагалі онлайн. Ці матеріали можна використати для ілюстрації країнознавчих текстів, для віртуальних екскурсій та для пошуку необхідної довідкової інформації. Розглянемо детальніше найбільш популярні краєзнавчі Інтернет-ресурси, їхнє наповнення та специфіку їх використання під час вивчення дисципліни «Країнознавство» студентами-іноземцями.

Великий обсяг країнознавчого матеріалу міститься на сайті «Музейний портал» (посилання: <http://museum-portal.com/php/index.php?!=ua>), де презентовано 3-D тури по музеях різних міст України. Користуючись курсором, можна оглядати об'єкт з різних ракурсів, «обходити» його, робити панорамний огляд представлених експозицій. Надане меню дає змогу наближати та віддаляти експонати, «переходити» із зали в залу тощо. Обравши в меню відео огляд, віртуальний відвідувач має можливість проглянути детальне відео, розгорнувши його на весь екран. Такі 3-D тури допомагають іноземним студентам ознайомитися із найвідомішими музеями України, надавши віртуальній екскурсії «ефекту присутності», що безумовно поживає навчальний процес.

Урізноманітнити вивчення дисципліни допоможе сайт *Національної спілки краєзнавців України* (посилання: <http://nsku.org.ua/>), де представлені обласні краєзнавчі організації. Зайшовши на сторінку організації свого регіону, відвідувач може ознайомитися із переліком запланованих заходів, які проводяться у його місті: презентації, виставки, круглі столи тощо. При належному рівні володіння мовою студенти можуть відвідати один із таких заходів у позаурочний час, що безперечно розширить їхній кругозір та надасть можливість брати участь в обговоренні різних аспектів життя країни, мову якої вони вивчають.

Окрім того, велику кількість інформації краєзнавчого спрямування надає більшість сайтів обласних універсальних наукових бібліотек, на яких функціонує такий вид краєзнавчих ресурсів як віртуальна виставка: порівняно новий вид інформаційно-бібліотечного обслуговування користувачів – синтез традиційного книжкового та новітнього електронного способів презентації інформації. Основною метою такого ресурсу є інтернет-презентація краєзнавчих документів на сайтах. Він місткий та компактний: кожен користувач має змогу ознайомитися як із зовнішнім виглядом документа, так із розгорнутою анотацією [6, с. 18].

На сайтах також представлені веб-проекти, в яких краєзнавчі документи добираються за конкретною тематикою. Вони допомагають віддаленим користувачам візуально ознайомитися з потрібною інформацією безпосередньо на сайті книгозбірні.

Ресурс «*Фактографічна інформація про регіон*» містить додаткову інформацію про культурне життя регіону. Фактографічна інформаційна продукція вирізняється однотипністю та чіткою упорядкованістю записів, швидкістю пошуку інформації, фрагментарністю (вибірковістю) її читання, достовірністю відомостей [6, с. 20]. Тому за наявності потреби у більш детальній інформації, викладач може використовувати усі зазначені вище ресурси, які він без проблем знайде на сайтах обласних універсальних наукових бібліотек.

Окрім того, на допомогу викладачеві приходить популярний відеохостинг *YouTube* (укр. «Ютюб»), з якого можна завантажити короткі фільми-презентації тривалістю від трьох до п'яти хвилин. На заняттях студентам варто запропонувати відеоролики такої тематики:

- про Україну (<https://www.youtube.com/watch?v=4Zo8yArOVe4>);
- про Київ (<https://www.youtube.com/watch?v=fBGHdqXuD0E>);
- про найбільші міста (<https://www.youtube.com/watch?v=eWYDVTaAPY0>), а також про місто, в якому вони навчаються та живуть.

Підкріплені коментарями викладача, такі фільми проілюструють текстовий матеріал, розширять усвідомлення культурних відмінностей (національних традицій, звичаїв, особливостей поведінки тощо) та заохотять студентів до більш поглибленого вивчення навчальної дисципліни.

Можна багато перераховувати можливості використання Інтернету, але це не завдасть нам з упевненістю зауважити, що без всевітньої мережі сьогоднішнє навчання було б регресивним і недосконалим. Використання Інтернет-ресурсів у процесі вивчення дисципліни «Країнознавство» студентами-іноземцями збагачує їхню культурну обізнаність про країни, мова яких вивчається; навчає їх здобувати факти іншомовної культури самостійно та використовувати ці факти в реальному спілкуванні; розвиває інтерес до вивчення різних аспектів життя іншомовних країн.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко Л.М. Особливості вивчення країнознавства іноземними студентами підготовчих факультетів у вищих навчальних закладах України / Л.М. Бондаренко, М.М. Рижков. // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах – Запоріжжя : КПУ, 2013. – Вип. 30(83). – С. 519–522.
2. Верещагин Е.М. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного – 3-е изд., перераб. и доп. / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – М. : Русский язык, 1983. – 269 с.
3. Дроздова І.П. Цілі й завдання краєзнавства як комплексної наукової дисципліни з орієнтацією на майбутню професію студентів-іноземців нефілологічного

профілю навчання / І.П.Дроздова. // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка і психологія»: зб. наук. пр. / Ред. кол.: Щербан Т.Д. (гол. ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2015. – Вип. 2(2). – С. 102–106.

4. Елизарова Г.В. Формирование поликультурной языковой личности как требование новой глобальной ситуации. Языковое образование в вузе : метод. пособие для преподавателей высшей школы, аспирантов и студентов / Г.В. Елизарова, Л.П. Халяпина. – СПб. : КАРО, 2005. – С. 8–21.
5. Машбиц Я.Г. Основы страноведения: Книга для учителя / Я.Г. Машбиц. – М.: Просвещение, 1999. – 268 с.
6. Михайлова О.Ю. Краєзнавчі веб-ресурси регіональних бібліотек на сайті Національної історичної бібліотеки України / О.Ю. Михайлова, І.В. Чеховська. // Бібліотечний вісник. – 2013. – № 6. – С. 16–21.
7. Сафонова В.В. Культуроведение в системе современного языкового образования / В.В. Сафонова. // Иностранные языки в школе. – 2001. – № 3. – С. 17–24.

Бабаніна Т. Г.
асистент

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

АНГЛІЙСЬКА МОВА В МЕКСИЦІ

Дана стаття є продовженням робіт [1; 2].

У статті проведено аналіз рівня вивчення і володіння англійською мовою в Мексиці, яка є найбільшою за кількістю мовців іспаномовною країною світу. Мексика є членом провідних міжнародних організацій, зокрема, Організації економічної співпраці і розвитку, а також входить до Північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА) разом зі США та Канадою. За чисельністю населення в 120 млн осіб Мексика посідає одинадцяте місце на планеті, а за обсягами ВВП (1100 млрд дол.) – п'ятнадцяте.

Порівняймо рівень володіння англійською в Мексиці та 13 інших країнах Латинської Америки й Карибського басейну на підставі дослідження English Proficiency Index 2016 (EF EPI), яке з 2011 року проводиться освітньою компанією English First [3]. У цих країнах, громадяни яких загалом продемонстрували низький рівень знання англійської мови, проживає 7,7% населення планети і на них припадає 6,4% світового ВВП

Проаналізуємо показники, які характеризують економіку 14 країн Латинської Америки і використовуються в дослідженні EF EPI, а саме:

– загальний національний дохід на душу населення, який розраховано за паритетом купівельної спроможності (у доларах США),

- середня тривалість навчання (у роках),
- питома вага державних видатків на освіту,
- доступ до Інтернету (табл. 1).

Таблиця 1

Вибірка країн Латинської Америки: порівняння показників (EF EPI 2016)

	Загальний національний дохід на душу населення, дол.	Середня тривалість навчання, роки	Питома вага державних видатків на освіту	Доступ до Інтернету
Аргентина	14480	9,8	15,1%	64,7%
Домініканська Республіка	12600	7,6	20,6%	49,6%
Перу	11440	9,0	15,2%	40,2%
Чилі	21580	9,8	19,3%	72,4%
Еквадор	11190	7,6	10,3%	43,0%
Мексика	18640	8,5	19,1%	44,4%
Бразилія	15590	7,7	15,8%	57,6%
Коста Рика	14420	8,4	21,0%	49,4%
Уругвай	20220	8,5	14,9%	61,5%
Гватемала	7250	5,6	20,6%	23,4%
Панама	19930	9,4	13,0%	44,9%
Колумбія	12910	7,4	16,9%	52,6%
Венесуела	12900	8,9	20,7%	57,0%
Сальвадор	8000	6,5	15,9%	29,7%
Середній рівень 14 країн Латинської Америки	14368	8,2	17,0%	49,3%
<i>Довідково:</i>				
Україна	8 560	11,4	13,7%	43,4%

Джерело: <http://www.ef.com/epi/>

Порівнюючи дані табл. 1, можна зазначити, що за «освітніми» індикаторами Мексика перебуває в середині вибірки, посідаючи шосте місце за показником «питома вага державних видатків на освіту» (19,1%) та шосте-сьоме місце – за показником «середня тривалість навчання», який становить 8,5 років. Значення двох наступних показників добре ілюструє зростання розриву між багатими і незаможними верствами мексиканців упродовж останніх років. Хоча за рівнем загального національного доходу на душу населення Мексика поступається лише Чилі, Уругваю і Панамі, проте за доступом до «всесвітньої павутини» перебуває лише на десятому місці, оскільки більш, як половина мексиканців не можуть собі дозволити доступ до Інтернету.

Хоча показник питомої ваги державних видатків Мексики на освіту (19,1%) перевищує показник середнього рівня латиноамериканських країн вибірки (17,0%), проте внаслідок високого рівня корупції і зубожіння населення ефективність використання бюджетних коштів є доволі низькою (табл. 2).